

Lovforslag nr. L 257. Fremsat den 7. maj 1986 af Lykkesoft (S), Camre (S), Jytte Hilden (S), Hans Hækkerup (S), Lohmann (S), Poul Nielson (S), Stavad (S) og Tastesen (S)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m.v.

§ 1

I lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m.v., jfr. lovbekendtgørelse nr. 512 af 31. oktober 1983, som senest ændret ved lov nr. 146 af 19. marts 1986, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 2, ophæves 2. pkt.

2. I § 1, stk. 3, 2. pkt., ændres ordet »overskuddet« til: »driftsresultatet«.

3. I § 1 ophæves stk. 4.

4. I § 8 ophæves stk. 3.

5. I § 9 affattes stk. 2, 1. pkt., således:

»De efter reglerne i § 1, stk. 1, nr. 3, 3a, 4 og 6, nævnte selskaber og foreninger m.v. kan ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst fradrage dividende, efterbetaling eller bonus, der ydes medlemmer for det pågældende regnskabsår.«

6. I § 13 ophæves stk. 3.

7. § 14 ophæves.

8. § 15 ophæves.

9. § 16 ophæves.

10. I § 17 ophæves stk. 2.

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 2 og 3.

11. § 19 ophæves.

12. I § 23 ændres » $\frac{3}{25}$ « til: » $\frac{6}{25}$ «.

13. § 31, stk. 1, affattes således:

»Ligningsrådet kan i særlige tilfælde tillade, at to eller flere aktieselskaber sambeskatnes. Det er dog en forudsætning, at aktieselskaberne alle er hjemmehørende her i landet og har samme regnskabsår og fælles ledelse, samt at sambeskatningen er forretningsmæssigt velbegrundet. Sambeskatningen kan ikke ske på en sådan måde, at underskud i et selskab fra perioden forud for sambeskatningen kan nedbringe skatten i andre selskaber. De nærmere regler for sambeskatningen – herunder bestemmelser om, hvorledes der skal gås frem i tilfælde af dennes ophævelse – fastsættes af ligningsrådet.«

§ 2

Stk. 1. Loven har virkning fra og med indkomståret 1987.

Stk. 2. Tidligere tilladt sambeskatning mellem danske og udenlandske aktieselskaber bringes til ophør ved udgangen af indkomståret 1986.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

I forbindelse med den nu gennemførte reform af den personlige indkomstbeskatning blev der ikke taget stilling til behovet for revision af de nærmere regler for opgørelsen af den skattepligtige indkomst for selskaber m.v. Derimod blev visse fonde og foreninger inddraget under beskatning efter regler, der svarer til selskabsbeskatnings, og selskabsskatteprocenten blev allerede i foråret 1985 forhøjet fra 40 til 50. Merprovenuet heraf er fra 1987 til rådighed for finansiering af den aftalte skattereform.

Imidlertid er der brug for en mere systematisk reform af reglerne for opgørelse af selskabsindkomsten og for at sikre, at restgruppen af andels-selskaber og -foreninger på linie med andre, konkurrerende foretagender inddrages under den almindelige selskabsbeskatning.

I nærværende lovforslag er derfor formuleret fire hovedpunkter til en reform af selskabsbeskatningen med virkning fra og med indkomståret 1987.

1. Andels-selskaber og -foreninger, der hidtil har været beskattet af en formueandel eller været helt skattefri, inddrages under almindelig selskabsbeskatning.
2. Adgangen til lempelse for selskabers udlandsindkomst efter § 17, stk. 2, ophæves.
3. Adgangen til at sambeskatte selskaber efter § 31 begrænses afgørende, idet der sker fuldstændigt ophør af mulighed for sambeskatning med udenlandske selskaber og fastsættes meget stramme vilkår for sambeskatning mellem danske selskaber.
4. Kommunernes andel af selskabsskatten hæves fra 6 til 12 pct. af den skattepligtige indkomst.

ad 1.

Det må betragtes som helt utidssvarende at opretholde en særlig skattemæssig begunstiggelse af andelsforetagender, der i øvrigt virker fuldstændig på lige fod med almindeligt selskabsbeskattede aktieselskaber i samme branche.

ad 2.

De særlige lempelsesregler må anses for helt ubegrundede, eftersom dobbeltbeskatning af indkomst optjent i udlandet afløstes via reglerne i ligningslovens § 33 og/eller de aftalte dobbeltbeskatningsoverenskomster med andre lande. Desuden betyder de særlige lempelsesregler i § 17, stk. 2, en utilsigtet tilskyndelse til at placere indtægt i udlandet, og reglerne kan derved direkte svække selskabernes tilskyndelse til at skabe arbejdspladser i Danmark.

ad 3.

Reglerne om sambeskatning giver anledning til megen skattespekulation, og det er i praksis umuligt at kontrollere regnskaberne i udenlandske daterselskaber, som et dansk selskab kræver sambeskatning med. Derved giver reglerne anledning til et kraftigt dræn i den danske statskasse. Også reglerne om sambeskatning af danske selskaber giver anledning til utilsigtet udnyttelse – ikke mindst salg af tomme aktieselskaber med uudnyttede underskud fra tidligere år. Dette standses med lovforslaget. Der er dog yderligere behov for at afskære udnyttelse af gamle underskud i et selskab, hvis aktivitet helt ændrer karakter – f.eks. til at blive et investeringsselskab. Et særligt lovinitiativ vil her blive taget.

ad 4.

Kommunernes andel af selskabsskatten foreslås fordoblet med det formål at styrke det kommunale incitament til at effektivisere ligningsarbejdet over for selskaberne. Det skal dog bemærkes, at den økonomiske tilskyndelse ikke er en tilstrækkelig forudsætning for en effektiv selskabsligning, men bør følges op af et langt mere effektivt statsligt tilsyn og statslig bistand til den kommunale selskabsligning, især i mindre kommuner. Både hensynet til ligningseffektivitet og byrdefordeling taler imidlertid for en forhøjelse af den kommunale andel af selskabsskatten, også selv om kommunerne under ét ikke i den endelige opgørelse mellem

stat og kommuner beholder hele gevinsten ved forhøjelsen af selskabsskatteandelen.

Det skønnes, at de foreslåede ændringer tilsammen vil øge proventet af selskabsskatten med mindst 1 mia kr. pr. år.

De foreslåede ændringer vil kræve konsekvensrettelser i afskrivningsloven, lov om særlig indkomstskat m.fl. – især vedrørende overgangsreglerne for andelsselskaber og -foreninger. Disse regler vil være helt parallelle til overgangsbestemmelser i fondsbeskatningslovens §§ 16–21, og forslag herom vil blive fremsat, når det konstateres, at nærværende lovforslag kan nyde fremme i folketinget.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Der er tale om at fjerne en del af de særlige regelsæt for indkøbsforeninger.

Til nr. 2

Omformuleringen er foreslået for at imødegå kendte forsøg på omgåelse af meningen med den oprindelige bestemmelse ved at tildele andel i omsætning eller lignende i stedet for i det egentlige regnskabsmæssige overskud og derved undgå beskatning af foreningen.

Til nr. 3

Forslaget fjerner skattefriheden for andelsforeninger m.v., der alene leverer til medlemmer.

Til nr. 4, 7, 8, 9 og 11

Der er tale om at fjerne særregelsættet for indkøbs-, produktions- og salgforeninger.

Til nr. 5

Det præciseres, at de andelsforeninger og -selskaber, der med forslaget inddrages under almindelig selskabsbeskatning, kan fradrage dividende, efterbetaling og bonus i den skattepligtige indkomst på linie med de gældende bestemmelser for brugsforeninger.

Til nr. 6

Bestemmelsen afskaffer den i 1983 indførte adgang til at skattefritage udbytte fra udenlandske datterselskaber, hvis de udenlandske skattesystemer ikke væsentligt afviger fra det danske. Det har vist sig, at denne regel kræver meget omfattende administration og i øvrigt giver anledning til en for liberal godkendelsespraksis vedrørende fremmede selskabsskattesystemer.

Til nr. 10

Bestemmelsen afskaffer den i 1903 indførte særlige lempelsesregel for udlandsindkomst ved opgørelsen af selskabsskattepligtig indkomst her i landet. Reglen er overflødiggjort af dobbeltbeskatningsaftalerne og den interne lempelsesregel i ligningslovens § 33.

Til nr. 12

Bestemmelsen forhøjer den kommunale andel af selskabsskatten fra $\frac{1}{25}$ til $\frac{2}{25}$, hvilket isoleret set forbedrer den kommunale økonomi under ét med $1\frac{1}{2}$ –2 mia kr.

Til nr. 13

Bestemmelsen afskaffer adgangen til sambeskatning med udenlandske selskaber og stiller mere restriktive krav til sambeskatning mellem danske selskaber. Kravene indebærer fælles ledelse og kommerciel begrundelse samt fjernelse af muligheden for at bruge gamle underskud fra ét selskab til modregning i skatten hos et andet selskab.

Til § 2

Lovforslaget skal have virkning fra og med indkomståret 1987, og sambeskatning mellem danske og udenlandske selskaber skal bringes til ophør ved udgangen af indkomståret 1986. Lovforslag om de nærmere regler for afsluttende ansættelse ved ophør af sådan sambeskatning vil blive fremsat, når det konstateres, at nærværende lovforslag nyder fremme i folketinget.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

1. I § 1, stk. 2, ophæves 2. pkt.

2. I § 1, stk. 3, 2. pkt., ændres ordet »overskuddet« til: »driftsresultatet«.

3. I § 1 ophæves stk. 4.

Afsnit I Skattepligten

§ 1. Skattepligt i henhold til denne lov påhviler her i landet hjemmehørende:

1) indregistrerede aktieselskaber,
2) andre selskaber, i hvilke ingen af deltagerne hæfter personligt for selskabets forpligtelser, og som fordeles overskuddet i forhold til deltagernes i selskabet indskudte kapital,

2 a) sparekasser,

3) brugsforeninger, hvorved efter denne lov forstås sådanne sammenslutninger, som har til formål at indkøbe, fremskaffe eller fremstille varer eller at levere tjenesteydelser helt eller delvis til medlemmernes private forbrug, og som – bortset fra normal forrentning af en indbetalt medlemskapital – anvender den stedfundne omsætning med medlemmerne som grundlag for udlodning af overskud til disse.

3 a) indkøbsforeninger, hvorved efter denne lov forstås sådanne sammenslutninger, som har til formål at indkøbe, fremskaffe eller fremstille varer eller at levere tjenesteydelser, som medlemmerne udelukkende benytter til udøvelse af deres bedrift, når sammenslutningen – bortset fra normal forrentning af indbetalt medlemskapital – anvender den stedfundne omsætning med medlemmerne som grundlag for udlodning af overskud til disse.

4) produktions- og salgsforeninger, hvorved efter denne lov forstås sådanne sammenslutninger, som har til formål at bearbejde, forædle eller sælge medlemmernes produkter, og som – bortset fra normal forrentning af en indbetalt medlemskapital – foretager de-

res overskudsfordeling på grundlag af de af medlemmerne til foreningen leverede produkter,

5) gensidige forsikringsforeninger, som også overtager forsikringer uden forpligtelse til deltagelse i det gensidige ansvar,

5 a) investeringsforeninger, der udsteder omsættelige beviser for medlemmernes indskud, medmindre foreningen ifølge sine vedtægter er forpligtet til inden fristen for indgivelse af selvangivelse for det pågældende indkomstår at udlodde de i indkomståret:

a) indtjente renter og udbytter,

b) realiserede kursgevinster på fordringer, hvor den pålydende rente ikke opfylder kravet til mindsterenten efter lov om skattemæssig behandling af gevinst og tab på fordringer og gæld, og

c) realiserede fortjenester som omhandlet i aktieavancebeskatningslovens § 2, nedsat med eventuelle tab efter samme paragraf, samt realiserede fortjenester som omhandlet i aktieavancebeskatningslovens § 2 a.

6) andre foreninger, korporationer, stiftelser, legater og selvejende institutioner, jfr. dog § 3, for så vidt foreningen m.v. ikke er omfattet af lov om beskatning af fonde, visse foreninger og institutter m.v. Skattepligten omfatter alene indtægt ved erhvervmæssig virksomhed.

Stk. 2. Skattepligten i henhold til stk. 1, nr. 3, påhviler også hovedforeninger, hvoraf brugsforeninger og indkøbsforeninger er medlemmer, såfremt de pågældende hovedforeninger har til formål at indkøbe, fremskaffe eller fremstille varer eller at levere tjenesteydelser til brug for medlemmerne og – bortset fra normal forrentning af en indbetalt medlemskapital – anvender den stedfundne omsætning med medlemmerne som grundlag for udlodning af overskud til disse. En hovedforenings indkomst skal dog opgøres og beskattes efter de for indkøbsforeninger fastsatte regler, såfremt foreningen kun indkø-

ber, fremskaffer eller fremstiller varer eller leverer tjenesteydelser, som medlemsforeningernes andelshavere udelukkende anvender i deres bedrift.

Stk. 3. Som indtægt ved erhvervsmæssig virksomhed for de i stk. 1, nr. 6, omhandlede foreninger m.v. betragtes indtægt ved næringsvirksomhed eller anden forretningsvirksomhed, herunder indtægt ved drift, udlejning eller bortforpagtning af fast ejendom. I tilfælde, hvor der er tillagt en forening m.v. en ret til andel i overskuddet af en erhvervsvirksomhed, som ikke drives af den pågældende forening selv, betragtes den heraf flydende indtægt ligeledes som erhvervsmæssig indtægt for foreningen m.v.; dette gælder dog ikke for hjælpe- og understøttelsesfonds for de i en virksomhed ansatte eller tidligere ansatte funktionærer og arbejdere eller deres pårørende.

Stk. 4. Overskud, som de i stk. 1, nr. 6, nævnte foreninger m.v. indvinder ved leverancer til medlemmer, betragtes ikke som indvundet ved erhvervsmæssig virksomhed.

4. I § 8 ophæves *stk. 3.*

Stk. 3. For de i § 1, stk. 1, nr. 3 a og 4, omhandlede kooperative virksomheder gælder reglerne i §§ 14–16.

5. I § 9 affattes *stk. 2., 1. pkt.*, således:

»De efter reglerne i § 1, stk. 1, nr. 3, 3a, 4 og 6, nævnte selskaber og foreninger m.v. kan ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst fradrage dividende, efterbetaling eller bonus, der ydes medlemmer for det pågældende regnskabsår.«

Stk. 2. De efter reglerne i § 1, stk. 1, nr. 3, skattepligtige foreninger kan ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst fradrage dividende, efterbetaling eller bonus, der ydes medlemmerne for det pågældende regnskabsår. Det er dog en betingelse herfor, at dividenden m.v. er endeligt fastsat af foreningen senest 6 måneder efter begyndelsen af vedkommende regnskabsår. Hvis dividenden m.v. forhøjes efter udløbet af denne frist, kan det beløb, hvormed dividenden for det pågældende regnskabsår er forhøjet, ikke fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst for det pågældende indkomstår. Forhøjelsen kan ej heller bringes til fradrag ved indkomstopgørelsen for senere indkomstår.

6. I § 13 ophæves *stk. 3.*

Stk. 3. Reglerne i stk. 1, nr. 2, anvendes også på udbytte fra selskaber, der er hjemmehørende i udlandet, såfremt det udbyttemodtagende selskab – moderselskabet – godtgør, at udbyttet hidrører fra et eller flere selskaber, hvori den til grund for det modtagne udbytte liggende selskabsindkomst beskattes efter regler, der ikke i væsentlig grad afviger fra reglerne her i landet. Ministeren for skatter og afgifter fastsætter de nærmere regler om betingelserne for, at dette krav kan anses for opfyldt. Hidrører en del af udbyttet til moderselskabet fra et selskab, hvor beskatningen ikke opfylder det nævnte krav, kan der ikke indrømmes skattefritagelse for denne del.

7. § 14 ophæves.

§ 14. For de i § 1, stk. 1, nr. 3 a, omhandlede indkøbsforeninger udgør indkomsten de i stk. 2 og 3 anførte procenter af foreningens formue ved indkomstårets udgang. Formuen opgøres efter reglerne i § 16. Er formuen negativ, ansættes indkomsten til 0.

Stk. 2. Såfremt foreningen i indkomståret kun har haft omsætning med medlemmer, udgør indkomsten 4 pct. af formuen.

Stk. 3. Såfremt foreningen i indkomståret har haft omsætning med ikke-medlemmer, udgør indkomsten 6 pct. af så stor en del af formuen, som svarer til forholdet mellem omsætningen med ikke-medlemmer og den samlede omsætning, og 4 pct. af resten af formuen.

Stk. 4. I tilfælde, hvor en indkomstperiode er kortere eller længere end 12 måneder, foretages en tilsvarende nedsættelse eller forhøjelse af de i stk. 2 og 3 fastsatte procenter.

8. § 15 ophæves.

§ 15. For de i § 1, stk. 1, nr. 4, omhandlede produktions- og salgforeninger udgør indkomsten de i stk. 2 og 3 anførte procenter af foreningens formue ved indkomstårets udgang. Formuen opgøres efter reglerne i § 16. Er formuen negativ, ansættes indkomsten til 0.

Stk. 2. Såfremt foreningen i indkomståret ikke har foretaget opkøb af råvarer hos andre end medlemmer, udgør indkomsten 4 pct. af formuen.

Stk. 3. Såfremt foreningen i indkomståret har foretaget opkøb af råvarer hos ikke-medlemmer, udgør indkomsten 6 pct. af en så stor del af formuen, som svarer til forholdet

mellem opkøbet af råvarer hos ikke-medlemmer og det samlede opkøb, og 4 pct. af en så stor del af formuen, som svarer til forholdet mellem opkøbet hos medlemmer samt opkøbet af færdigvarer hos ikke-medlemmer og det samlede opkøb. Overstiger købesummen for de af ikke-medlemmer leverede råvarer ikke 3 pct. af det samlede opkøb, ansættes indkomsten dog kun til 4 pct. af foreningens formue.

Stk. 4. (Bestemmelsen er udgået, jfr. lov nr. 203 af 8. juni 1966).

Stk. 5. Har foreningen i indkomståret drevet detailsalg fra butik, fra vogn eller på anden måde, medregnes indtægten ved dette detailsalg, opgjort efter reglerne i § 8, stk. 1, til foreningens skattepligtige indkomst. Såfremt den anførte opgørelse udviser underskud, kan dette underskud fradrages i den for samme indkomstår opgjorte indkomst i henhold til stk. 1-3 samt i den for de nærmest efterfølgende fem indkomstår opgjorte indkomst i henhold til nærværende stykke og stk. 1-3. Inden for de nævnte indkomstår kan fradraget, for så vidt det kan rummes i den for et tidligere indkomstår opgjorte indkomst, ikke overføres til et senere indkomstår.

Stk. 6. I tilfælde, hvor en indkomstperiode er kortere eller længere end 12 måneder, foretages en tilsvarende nedsættelse eller forhøjelse af de i stk. 2 og 3 fastsatte procenter.

9. § 16 ophæves.

§ 16. Opgørelsen af de i § 1, stk. 1, nr. 3 a og 4, nævnte indkøbsforeningers og produktions- og salgsforeningers formue, jfr. §§ 14 og 15, foretages i overensstemmelse med skattelovgivningens almindelige regler.

Stk. 2. Ved opgørelsen af en forenings formue bortses der i denne forbindelse fra den del af indkomstårets overskud, der som dividende eller efterbetaling udloddes for det pågældende indkomstår.

Stk. 3. Til en forenings formue henregnes ikke andele i andre foreninger, der beskattes efter reglerne i §§ 14 eller 15.

10. I § 17 ophæves *stk. 2.*

Stk. 3 og *4* bliver herefter *stk. 2* og *3*.

Stk. 2. Godtgør et af de i § 1, stk. 1, nr. 1 og 2, nævnte selskaber, at en vis del af dets skattepligtige indkomst hidrører fra virksomhed i udlandet, nedsættes den beregnede indkomstskat med halvdelen af det skattebeløb, der forholdsmæssigt svarer til den nævnte

del af indkomsten. Ved opgørelsen af den del af den skattepligtige indkomst, der hidrører fra virksomhed i udlandet, regnes alene med den ved nævnte virksomhed indtjente nettoindtægt. Hvor det er forbundet med betydelige praktiske vanskeligheder at opgøre, hvor stor en del af den skattepligtige indkomst der hidrører fra virksomhed i udlandet, kan ligningsrådet tillade, at nedsættelsen beregnes på et andet grundlag. Bestemmelsen finder ikke anvendelse på indtægter hidrørende fra Færøerne og Grønland.

11. § 19 ophæves.

§ 19. Indkomstskatten for de i § 1, stk. 1, nr. 3 a og 4, nævnte indkøbsforeninger og produktions- og salgsforeninger udgør 20 pct. af den skattepligtige indkomst.

12. I § 23 ændres » $\frac{3}{25}$ « til: » $\frac{1}{25}$ «.

§ 23. Af den efter reglerne i denne lov udrede indkomstskat med tillæg af eventuelle renter i anledning af for sen indbetaling tilfalder $\frac{1}{25}$ den eller de kommuner, hvori selskabet eller foreningen m.v. har drevet virksomhed, jfr. bestemmelserne i afsnit III i lov om kommunal indkomstskat.

13. § 31, *stk. 1*, affattes således:

»Ligningsrådet kan i særlige tilfælde tillade, at to eller flere aktieselskaber sambeskattes. Det er dog en forudsætning, at aktieselskaberne alle er hjemmehørende her i landet og har samme regnskabsår og fælles ledelse, samt at sambeskatningen er forretningsmæssigt velbegrundet. Sambeskatningen kan ikke ske på en sådan måde, at underskud i et selskab fra perioden forud for sambeskatningen kan nedbringe skatten i andre selskaber. De nærmere regler for sambeskatningen – herunder bestemmelser om, hvorledes der skal gås frem i tilfælde af dennes ophævelse – fastsættes af ligningsrådet.«

Afsnit VI

Andre bestemmelser

§ 31. Ligningsrådet kan tillade, at to eller flere aktieselskaber sambeskattes. Det er dog en betingelse herfor, at aktieselskaberne har samme regnskabsår. Hvis aktieselskaberne er hjemmehørende her i landet, kan tilladelse kun meddeles, hvis samtlige aktier i datterselskaberne ejes af moderselskabet eller af et

eller flere af de datterselskaber, der inddrages under sambeskatningen. Er et eller flere af datterselskaberne hjemmehørende i udlandet, kan tilladelse meddeles, såfremt de danske aktieselskaber, der inddrages under sambeskatningen, enten selv eller sammen med Industrialiseringsfonden for Udviklingslandene ejer hele den del af de udenlandske

datterselskabers aktiekapital, som efter lovgivningen i det pågældende land kan ejes af aktieselskaber her i landet. De nærmere vilkår for sambeskatningen – herunder bestemmelser om, hvorledes der skal gås frem i tilfælde af dennes ophævelse – fastsættes af ligningsrådet.